4. – AVALIACIÓN NA ESO.

A avaliación é unha actividade valorativa, investigadora e facilitadora de cambio educativo e desenvolvemento profesional docente. Afecta non só aos procesos de aprendizaxe do alumnado, senón tamén aos procesos de ensino desenvolvidos polo profesorado.

A avaliación constitúe un elemento clave para orientar as decisións curriculares, definir os problemas educativos, acometer actuacións concretas, e en definitiva, regular o proceso de adaptación e contextualización do currículo.

Outra función atribuída é a de poder cualificar aos alumnos. Esta cualificación será unha ponderación da adquisición das diferentes aprendizaxes (teóricos, procedimentales, actitudinais) onde terá maior relevancia os segundos e terceiros.

4.1.- Criterios de avaliación.

Os criterios de avaliación establecen o grao e tipo de aprendizaxe que se espera que alcance o alumnado ao finalizar cada curso, sempre con respecto ás capacidades indicadas nos obxetivos xerais da materia.

A continuación plantexamos os criterios de avaliación para cada un dos cursos.

1º E.S.O.

- Confeccionar un catálogo coas actividades, xogos, estiramentos e exercicios de mobilidade articular realizados na clase apropiados para realizar quecementos (xerais).
- Saber relacionar os termos Educación Física e Saúde. Identificar os hábitos positivos e negativos para a saúde, as normas hixiénicas e as actitudes posturais básicas relacionadas coa práctica de actividade física e coa vida cotiá.
- Incrementar ás capacidades físicas relacionadas coa saúde, traballadas durante ou curso, mellorando con respecto ao seu nivel de partida, achegándose aos valores normais do grupo no seu ámbito.
- Empregar ás habilidades específicas aprendidas (actividades ximnásticas e atletismo) en situacións reais de práctica, poñendo atención nos elementos de percepción, decisión e execución.
- Participar, en situacións reais, en xogos e deportes de cooperación-oposición, aplicando as regras, a técnica e elaborar estratexias básicas de ataque e defensa, realizando a acción motriz oportuna en función da situación de xogo que se desenvolva.
- Coñecer e participar de forma activa, respetando as normas nos xogos e deportes tradicionais galegos practicados.
- Resolver desafíos físicos de forma cooperativa.
- Elaborar unha mensaxe de forma colectiva mediante técnicas, o xesto, a dramatización ou a danza e comunicalo ao resto de grupos.
- Utilizar as técnicas básicas das actividades non medio natural que se leven á

práctica (cabullería, construcións…) e adoptar unha actitude crítica ante a falta de coidado e conservación á que ou devandito medio está sometido.

- Seguir as indicacións dos sinais de rastrexo propias do sendeirismo nun percorrido polo centro ou as súas inmediacións, resolvendo pequenos problemas suscitados no devandito itinerario.
- Participar de forma activa na realización de actividades físico deportivas, respetando as regras e normas establecidas e responsabilizándose da axeitada utilización dos materiais e instalacións.
- Mostrar unha actitude de tolerancia e deportividade, tanto cando se adopta o papel de participante como o de espectador.
- Aceptar as diferenzas de habilidade, sen que sexan obxecto de discriminación por razóns de sexo, raza, capacidade física, etc.
- Respectar ás normas de funcionamento e organización das clases: hixiene, asistencia, puntualidade, colaboración cos compañeiros e profesores, etc.

2º E.S.O.

- Confeccionar autonomamente grupos de exercicios que se poidan utilizar para elaborar quecementos (xerais e específicos).
- Saber relacionar os termos Educación Física, Condición Física e Saúde. Coñecer as capacidades físicas relacionadas coa saúde.
- Incrementar a resistencia aeróbica e a flexibilidade mellorando con respecto ao seu nivel de partida, achegándose aos valores normais do grupo no seu ámbito.
- Recoñecer a través da práctica, as actividades físicas que se desenvolven nunha franxa da frecuencia cardíaca beneficiosa para a saúde.
- Mostrar autocontrol na aplicación da forza e na relación e na confrontación con outras persoas, ante situacións de contacto físico en xogos e actividades de loita.
- Coñecer os diferentes tipos de respiración e empregala como técnica que favorece o autocontrol.
- Adquirir as técnicas básicas das diferentes habilidades ximnásticas practicadas. Participar activamente na preparación e representación dunha coreografía.
- Adquirir as técnicas básicas das diferentes habilidades luctatorias prácticadas e responsabilizarse do corpo do campeñeiro-a.
- Coñecer as normas básicas dos deportes elexidos: badmintón e fúbol sala; e participar neles aplicando os fundamentos técnico-táacticos básicos en situacións de practica real.
- Coordinar ás accións propias co equipo (fútbola sala) interpretando con eficacia a táctica para lograr a cohesión e eficacia cooperativas na consecución de fins comúns.
- Coñecer e participar de forma activa, respetando as normas nos xogos e deportes tradicionais galegos practicados.
- Resolver desafíos físicos descoñecidos previamente polo alumnado de forma cooperativa.
- Expresar e comunicar, de forma individual e colectiva, estados emotivos e ideas, e mostrar unha actutude desinhibida.
- Crear e poñer en práctica unha secuencia armónica de movementos corporais a

partir dun ritmo escollido.

- Utilizar as técnicas básicas das actividades non medio natural que se leven á práctica e adoptar unha actitude crítica ante a falta de coidado e conservación á que ou devandito medio está sometido.
- Realizar de forma autónoma un percorrido de carreiro cumprindo normas de seguridade básicas e resolvendo pequenos problemas suscitados no devandito itinerario, á vez que amosa unha actitude de respecto cara á conservación do contorno en que se leva a cabo a actividade.
- Buscar información en diferentes medios e fontes sobre as saídas que se van realizar ao medio.
- Manifestar actitudes de cooperación, tolerancia e deportividade tanto cando se adopta o papel de participante como o de espectador ou espectadora na práctica dun deporte colectivo.
- Respetar os criterios dous outros e aceptar con tolerancia as críticas razoadas.
- Respetar as normas de funcionamento e organización das clases: hixiene, asistencia, puntualidade, colaboración cos compañeiros e profesores, etc.

<u>3º E.S.O.</u>

- Elaborar e poñer en práctica autonomamente quecementos xerais.
- Saber relacionar a boa condición física como sinónimo de saúde e calidade de vida. Relacionar as actividades físicas cos efectos que producen nos diferentes aparellos e sistemas do corpo humano, especialmente con aqueles que son máis relevantes para a saúde.
- Coñecer os tipos de resistencia, flexibilidade e forza así como os seus métodos básicos de adestramentos participando na selección das actividades e exercicios en función dos métodos de adestramento propios de cada capacidade.
- Incrementar os niveis de resistencia aeróbica, flexibilidade e forza respecto a se mesmo e ao ámbito de referencia, tendo en conta sobre todo a súa superación persoal.
- Utilizar as modificacións da frecuencia cardíaca e respiratoria como indicadores da intensidade do esforzo.
- Realizar exercicios de acondicionamento físico atendendo a criterios de hixiene postural como estratexia para a prevención de lesións.
- Reflexionar sobre a importancia que ten para a saúde unha alimentación equilibrada a partir do cálculo da inxesta e o gasto calórico, de acordo coas racións de cada grupo de alimentos e das actividades diarias realizadas.
- Coñecer e practicar técnicas básicas de relaxación, respiración e concentración.
- Progresar no coñecemento do deporte do atletismo e no desenvolvemento dos aspectos técnicos das modalidades practicadas.
- Coñecer as normas básicas dos deportes elexidos: balonmán, baloncesto e voleibol; e participar neles aplicando os fundamentos técnico-tácticos básicos en situacións de xogo reducido.
- Participar na busca e na realización de xogos e deportes tradicionais de Galicia.
- Participar nunha creación colectiva de forma desinhibida, cooperando cada un na medida das súas posibilidades.

- Realizar bailes e danzas por parellas ou en grupo, indistintamente con calquera membro del, amosando respecto e desinhibición.
- Coñecer recursos básicos (naturais e artificiais) para orientarse no medio urbán e natural.
- Completar unha actividade de orientación, preferentemente no medio natural, coa axuda dun mapa, resolvendo pequenos problemas suscitados no devandito itinerario, coñecendo e aplicando as normas de seguridade propias das actividades na natureza e amosando unha actitude de respecto cara ao medio.Realizar as actividades no medio natural e urbán propostas cun mínimo de efectividade, comprometéndose ao seu coidado e conservación.
- Aceptar ser observado e observar respectando ás diferenzas individuais.
- Respetar as normas de funcionamento e organización das clases: hixiene, asistencia, puntualidade, colaboración cos compañeiros e profesores, etc.

<u>4º E.S.O.</u>

- Planificar e poñer en práctica de xeito autónomo quecementos xerais e específicos axeitados ás actividades físicas a practicar.
- Analizar os efectos beneficiosos e de prevención que o traballo regular de resistencia aerobia, de flexibilidade e de forza resistencia supoñen para o estado de saúde.
- Coñecer como debe realizarse a actividade física orientada ao benestar. Pautas básicas de planificación de actividade física orientada á saude.
- Deseñar e levar a cabo un plan de traballo dunha capacidade física relacionada coa saúde, incrementando o propio nivel inicial respecto a si mesmo; tendo en conta sobre todo a superación persoal.
- Utilizar os tipos de respiración e as técnicas e métodos de relaxación como medio para a redución de desequilibrios e o alivio de tensións producidas na vida cotiá.
- Resolver supostos prácticos sobre as lesións que se poden producir na vida cotiá, na práctica de actividade física e no deporte, aplicando unhas primeiras atencións e protocolos básicos de actuación.
- Participar activamente nos xogos e deportes individuais, de competición entre dúas persoas e colectivos de lecer e recreación (indiacas, palas, badmintón, volei praia, florball…) e ser capaz de resolver problemas de decisión xurdidos na realización dos mesmos utilizando habilidades específicas e avaliando o axuste da execución ao obxecto previsto.
- Coñecer o regulamento dos deportes elexidos: balonmán, baloncesto e voleibol; e participar neles progresando na aplicación dos fundamentos técnico-tácticos básicos en situacións de practica real.
- Participar na busca e na realización de xogos e deportes tradicionais de Galicia, propios de melide e o seu entorno.
- Participar na organización e posta en práctica de torneos en que se practiquen deportes e actividades físicas realizadas ao longo da etapa
- Participar de forma desinhibida e construtiva na creación e realización de actividades expresivas colectivas con soporte musical.
- Coñecer os aspectos xerais a considerar na organización de actividades no

medio natural.

- Utilizar as técnicas básicas das actividades no medio natural que se leven á práctica e adoptar unha actitude crítica ante a falta de coidado e conservación á que ou devandito medio está sometido.
- Planificar unha saída ao medio natural e resolver cooperativamente problemas que se presentan nel a partir dos contidos traballados.
- Participar de forma activa na realización de actividades físico-deportivas, mostrando unha actitude de tolerancia e deportividade, tanto non papel de participante coma non de espectador.
- Manifestar unha actitude crítica ante as prácticas e valoracións que se fan do deporte e do corpo a través dos diferentes medios de comunicación.
- Respetar as normas de funcionamento e organización das clases: hixiene, asistencia, puntualidade, colaboración cos compañeiros e profesores, etc.

4.2. - Mínimos esixibles para a superación de cada curso.

1º E.S.O**.**

- Confeccionar un catálogo coas actividades, xogos, estiramentos e exercicios de mobilidade articular realizados na clase apropiados para realizar quecementos (xerais).
- Saber relacionar os termos Educación Física e Saúde. Identificar os hábitos positivos e negativos para a saúde, as normas hixiénicas e as actitudes posturais básicas relacionadas coa práctica de actividade física e coa vida cotiá.
- Incrementar ás capacidades físicas relacionadas coa saúde, traballadas durante ou curso, mellorando con respecto ao seu nivel de partida.
- Empregar ás habilidades específicas aprendidas (actividades ximnásticas e atletismo) en situacións reais de práctica, poñendo atención nos elementos de percepción, decisión e execución.
- Participar en xogos e deportes “modificados” de cooperación-oposición, aplicando as regras, e realizando as accións técnico-tácticas oportunas en función da situación de xogo que se desenvolva.
- Coñecer e participar de forma activa, respetando as normas nos xogos e deportes tradicionais galegos practicados.
- Elaborar unha mensaxe de forma colectiva mediante técnicas, o xesto, a dramatización ou a danza e comunicalo ao resto de grupos.
- Utilizar as técnicas básicas das actividades non medio natural que se leven á práctica (cabullería, construcións…) e adoptar unha actitude crítica ante a falta de coidado e conservación á que ou devandito medio está sometido.
- Participar de forma activa na realización de actividades físico deportivas, respetando as regras e normas establecidas e responsabilizándose da axeitada utilización dos materiais e instalacións.
- Mostrar unha actitude de tolerancia e deportividade, tanto cando se adopta o papel de participante como o de espectador.

2º E.S.O**.**

- Confeccionar autonomamente grupos de exercicios que se poidan utilizar para elaborar quecementos (xerais e específicos).
- Saber relacionar os termos Condición Física e Saúde. Coñecer as capacidades físicas relacionadas coa saúde.
- Incrementar a resistencia aeróbica e a flexibilidade mellorando con respecto ao seu nivel de partida, tendo en conta sobre todo a súa superación persoal.
- Mostrar autocontrol na aplicación da forza e na relación e na confrontación con outras persoas, ante situacións de contacto físico en xogos e actividades de loita.
- Participar activamente na preparación e representación dunha coreografía de actividades ximnasticas.
- Coñecer as normas básicas dos deportes elexidos: badmintón e fúbol sala; e participar neles aplicando os fundamentos técnico-tácticos básicos en situacións de xogo reducido.
- Expresar e comunicar, de forma individual e colectiva, estados emotivos e ideas, e mostrar unha actutude desinhibida.
- Crear e poñer en práctica unha secuencia armónica de movementos corporais a partir dun ritmo escollido.
- Utilizar as técnicas básicas das actividades non medio natural que se leven á práctica e adoptar unha actitude crítica ante a falta de coidado e conservación á que ou devandito medio está sometido.
- Participar de forma activa na realización de actividades físico deportivas, respetando as regras e normas establecidas e responsabilizándose da axeitada utilización dos materiais e instalacións.
- Mostrar unha actitude de tolerancia e deportividade, tanto cando se adopta o papel de participante como o de espectador.

<u>3º E.S.O.</u>

- Elaborar e poñer en práctica autonomamente quecementos xerais.
- Relacionar as actividades físicas cos efectos que producen nos diferentes aparellos e sistemas do corpo humano máis relevantes para a saúde.
- Coñecer os tipos de resistencia, flexibilidade e forza así como os seus métodos básicos de adestramentos.
- Incrementar os niveis de resistencia aeróbica, flexibilidade e forza respecto a se mesmo tendo en conta sobre todo a súa superación persoal.
- Utilizar as modificacións da frecuencia cardíaca e respiratoria como indicadores da intensidade do esforzo.
- Coñecer e practicar con interés as técnicas básicas de relaxación, respiración e concentración.
- Coñecer as normas básicas dos deportes elexidos: balonmán, baloncesto e voleibol; e participar neles aplicando os fundamentos técnico-tácticos básicos en situacións de xogo reducido.
- Participar na busca e na realización de xogos e deportes tradicionais de Galicia.
- Realizar bailes e danzas por parellas ou en grupo, indistintamente con calquera membro del, amosando respecto e desinhibición.

- Coñecer recursos básicos para orientarse no medio urbán e natural. Completar unha actividade de orientación no patio do instituto utilizando un croquís e unha búxola.
- Aceptar ser observado e observar e participar nas sesións prácticas respectando ás diferenzas individuais.

<u>4º E.S.O.</u>

- Elaborar e poñer en práctica de xeito autónomo quecementos axeitados ás actividades físicas a practicar.
- Coñecer os efectos beneficiosos e de prevención que o traballo regular de resistencia aerobia, de flexibilidade e de forza resistencia supoñen para o estado de saúde.
- Deseñar e levar a cabo un plan de traballo dunha capacidade física relacionada coa saúde, incrementando o propio nivel inicial respecto a se mesmo; tendo en conta sobre todo a superación persoal.
- Resolver supostos prácticos sobre as lesións que se poden producir na vida cotiá, na práctica de actividade física e no deporte, aplicando unhas primeiras atencións e protocolos básicos de actuación.
- Coñecer o regulamento dos deportes elexidos: balonmán, baloncesto e voleibol; e participar neles progresando na aplicación dos fundamentos técnico-tácticos básicos en situacións de practica real.
- Participar na busca e na realización de xogos e deportes tradicionais de Galicia, propios de melide e o seu entorno.
- Participar na organización e posta en práctica de torneos en que se practiquen deportes e actividades físicas realizadas ao longo da etapa.
- Participar de forma desinhibida e construtiva na creación e realización de actividades expresivas colectivas con soporte musical.
- Planificar unha saída ao medio natural e resolver cooperativamente problemas que se presentan nel a partir dos contidos traballados.
- Participar de forma activa na realización de actividades físico-deportivas, mostrando unha actitude de tolerancia e deportividade, tanto non papel de participante coma non de espectador.

4.3.- Momentos da avaliación.

Ao principio do curso, realizaremos unha avaliación que determine os hábitos, coñecementos e o nivel motriz do alumnado en relación cos contidos fundamentais da área.

A idea de avaliación continua presidirá o proceso, polo que se establece para cada unidade didáctica:

- Evaluación diagnostica ou inicial: ao comezo da unidade didáctica avaliarase as capacidades e coñecementos previos dos alumnos en relación cos contidos a tratar na mesma**.**
- Avaliación formativa ou orientadora**:** por medio da observación diaria, daremos información ao alumnado do tipo causa-efecto (detallando os motivos dos seus

fallos ou lagoas), prescriptiva (dando información relativa a como saír do erro ou proporcionando itinerarios alternativos) e sobre todo, transmitindo ao alumnado aqueles aspectos en relación coas súas posibilidades que poden utilizar para progresar.

- Avaliación sumativa ou informadora: pretenderá comprobar os resultados obtidos en relación cos obxectivos propostos, ten carácter cíclico (pode servirnos como avaliación doutras unidades didácticas similares) e un carácter formativo (servirá para coñecer e corrixir erros).

4.4.- Procedementos e instrumentos de avaliación.

A avaliación basicamente pode ser de dous tipos:

- Avaliación obxectiva: realizada a través de procedementos de experimentación ou rendemento iguais para todos os alumnos. A avaliación experimental utilizarase cos conceptos e os procedementos.
- Avaliación subxectiva: utiliza procedementos de observación e baséanse na emisión dun xuízo por parte do profesor. A observación: será planificada, sistemática e rexistrada.

Os instrumentos de avaliación (conxunto de técnicas e documentos que nos facilitan a recollida de informacións e datos sobre as aprendizaxes dos alumnos) que utilizaremos no desenvolvemento das unidades didácticas, seleccionando para cada unha delas os máis adecuados aos obxectivos, contidos e criterios de avaliación, serán os seguintes:

a. <u>Para a observación:</u>
- Rexistro anecdótico, diarios e informes de clase, listas de control e escalas observación.

b. <u>Instrumentos experimentais:</u>
- Probas escritas, orais; poderán ser abertas, pechadas ou mixtas.
- Valoración das producións e os exercicios diarios.
- Probas de condición física, habilidades motrices básicas e específicas.

En Educación Física fanse necesarias diferentes técnicas e procedementos adecuados e idóneos aos aspectos motrices que queiramos coñecer.

✓ <u>Para os contidos de tipo conceptual:</u>

a. Capeta da área: Corrección de forma sistemática das fichas-apuntamentos entregados polo profesor e apuntamentos-traballos realizados por parte do alumnado como preparación para as probas teóricas. Esta carpeta poderá ser dixital.
b. Probas teóricas orais e escritas.
c. Traballos teóricos sobre diversos temas relacionados co currículo.

✓ <u>Para os contidos de tipo procedimental:</u>

a. Observación diaria da participación en clase a través de diarios e informes.
b. Test de rendemento e distintas probas prácticas valoradas a través de procedementos de verificación e observación.

- ✓ Contidos de tipo actitudinal:

a. Comprobación dos criterios de avaliación actitudinais de cada unidade didáctica, mediante procedementos de observación (listas de control…).
b. Rexistro de acontecementos sobre o comportamento nas sesións: interese, concentración, nivel de esforzo, respecto e colaboración con colaboración cos compañeiros, utilización correcta do material, indumentaria deportiva adecuada, puntualidade, hábitos hixiénicos…

4.5.- Criterios de cualificación

Emitirase unha nota media ao final de cada trimestre e a nota de final de curso que terá en conta as notas parciaís das tres avaliacións. O alumnado con tres faltas de asistencia sin xustificar nun mesmo trimestre suspendrá o mesmo.

O resultado da nota será a suma das cualificacións alcanzada en relación aos aspectos e porcentaxes indicadas. Será unha nota numérica sen decimais; ao que teña 0,5 ó máis décimas poráselle o número enteiro superior). Para o aprobado será necesario puntuar por encima do 30% nos aspectos conceptuais.

Os alumnos *exentos de realizar determinados esforzos físicos* por prescrición médica deberán presentar un certificado médico no que se constate o que poden facer e o que non deben facer. (ver apartado: atención a diversidade).

1º CICLO DA ESO

- ✓ Contidos de tipo conceptual: (25%)

  - A revisión da carpeta cos apuntamentos e traballos realizados (sendo imprescindibel a súa entrega para poder aprobar) e realización de probas teóricas sobre os contidos traballados.

- ✓ Contidos de tipo procedimental e actitudinal: (75%)

  -Test de rendemento e distintas probas de execución práctica. (25%)
  -Observación diaria da practica físico-deportiva, comprobación dos criterios de avaliación actitudinais concretos da unidade didáctica e do comportamento nas sesións que se valorará en relación aos aspectos xa comentados. (50%).

Os porcentaxes poderán variar en función das unidades didácticas a tratar, logo da información previa ao alumnado.

2º CICLO DA ESO

- ✓ Contidos de tipo conceptual: (25%)

  -Valoraranse os conceptos a partir das probas teóricas, e cos traballos teóricos sobre diversos temas relacionados coa asignatura.

- ✓ Contidos de tipo procedimental e actitudinal: (75%)

  -Test de rendemento e distintas probas prácticas. (25%)

-Observación diaria da practica físico-deportiva, comprobación dos criterios de avaliación actitudinais concretos da unidade didáctica e do comportamento nas sesións que se valorará en relación aos aspectos xa comentados. (50%).

Os porcentaxes poderán variar en función das unidades didácticas a tratar, logo da información previa ao alumnado.

4.6.- Criterios e mecanismos de recuperación.

En función da parte non superada en cada trimestre exporanse diferentes alternativas de recuperación: (algunhas delas…)

- Nova data para a entrega do cartafol da área, asistencia a explicacións e aclaracións teóricas nos recreos para a repetición do exame de conceptos.
- Certas prácticas de actividade física nalgúns recreos ou no seu tempo libre para superar aspectos procedimentales e así superar as probas de execución que deberá realizar de novo.
- En relación ás actitudes será necesario unha entrevista persoal co profesor e compromiso en favor dun cambio de actitude que poderá ser mostrado nas seguintes clases.

Todo o alumnado que non supere os mínimos exixibles terá que presentarse á avaliación extraordinaria de setembro. De non conseguir nesta última oportunidade, as aprendizaxes mínimas marcados, a materia quedaralle pendente para o próximo curso.

4.7.- Avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe.

Quen?.

Será avaliado polos profesores do departamento, que utilizarán para a emisión de xuízos o seu propio criterio, pero sempre tendo en conta a evolución dos alumnos.

Que?.

O profesor necesita constatar a eficacia de todo o proceso de ensino aprendizaxe, para iso de deberá:

- Analizar a idoneidade da adecuación dos obxectivos e contidos programados para o alumnado e contexto.
- Comprobar a viabilidade, utilidade e distribución equilibrada dos contidos.
- Verificar a idoneidade da metodoloxía e dos materiais curriculares empregados, a organización e aproveitamento dos recursos do centro.
- Estudar a validez dos criterios de avaliación e cualificación, procedementos e instrumentos utilizados, así como a atención á diversidade.
- Valorar as relacións entre os profesores, entre os alumnos e entre o profesor e o alumnado, así como cos pais, nais ou titores legais.

Cando? e Como?

Durante todo o curso pódese obter información sobre a avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe. En caso de decidir algunha modificación na programación constataranse nas actas de reunión semanais ou mensuais do departamento e na memoria final do curso. Teranse en conta para a programación do curso seguinte.

Ademais valoraremos a idoneidade das diferentes sesións levadas á práctica. Ao finalizar a sesión farase unha pequena reflexión sobre posibles problemas: idoneidade das actividades (motivantes, enriquecedoras, propician o movemento, ...), facilidade na organización dos alumnos (en grupos, parellas,...), organización e uso adecuado do material, tempo adecuado de práctica, explicacións adecuadas, ... Anotaremos na ficha da sesión os problemas xurdidos e despois, con máis tempo buscaremos solucións.

Ao final de cada trimestre pasarase unha enquisa ao alumnado (anónima) que incluirá preguntas sobre: opinión sobre as sesións das diferentes unidades didácticas (organización, actividades, explicacións do profesor,…), sobre as probas teóricos e prácticas, sobre o trato do profesor co alumnado, e daráselles a oportunidade de dar suxestións e ideas para, baixo o seu criterio, mellorar o labor.

4.8.- Avaliación de pendentes.

Debemos destacar que este alumnado coa asignatura pendente de cursos anteriores realizará unha proba que demostre que acadan os obxectivos mínimos esixidos para o curso a superar. Esta constará de duas partes unha práctica e outra teórica a que se poderá sumar a presentación dun traballo teórico por escrito. No caso de convocatorias parciais, distribuiranse estes contidos de xeito proporcional.

8.- AVALIACIÓN NO BACHARELATO.

8.1.- Criterios de avaliación.

A continuación plantexamos os criterios de evaluación, explicando brevemente as capacidades que se evaluan en cada un deles.

1.- Discriminar os hábitos que condicionan un estilo de vida saudable.

Evaluamos si:

-O alumnado é capaz de diferenciar os hábitos que determinan un estilo de vida máis saudable.

-Si saben dar contestación ás razóns científicas que xustifican unha práctica regular de actividade física para protexer a saúde.

2.- Empregar probas fundamentais para a avaliación das capacidades motoras relacionadas coa saúde.

Evaluamos si:

- Coñecen e son capaces de seleccionar probas sinxelas de avaliación, o seu protocolo, e o que se trata de medir con elas.

- Saben realizalas adecuadamente, con autonomía, e coñecen o manexo do material necesario.
- Son capaces de analizar os resultados obtidos, comparándoos con outros tomados anteriormente e cos valores do grupo de idade e sexo.
- Sacan consecuencias como requisito previo para definir de xeito óptimo os seus obxectivos e as actividades físicas máis axeitadas para o seu proxecto persoal de actividade física.

3.- Deseñar e realizar de manera autónoma un un proxecto de actividade física persoal en función do estado de saúde e da capacidade motora.

Evaluamos si:

- Son capaces de elaborar un plan de desenrolo da sua condición física, marcándose uns obxetivos, aplicando as variables básicas da planificación (frecuencia, intensidade, tempo, tipo de actividade, progresión e variedade…) e os aspectos vivenciales e de relación.
- Saben os mecanismos fisiolóxicos de adaptación do organismo á práctica de actividades físicas.
- Coñecen diferentes métodos de adestramento das capacidades motoras, elexindo o máis adecuado ás suas características personais, medios, recursos, ...
- Saben cal é o tipo de actividade física e nivel de carga máis axeitado para manterse en niveis de graxa corporal recomendados para o mantemento dunha boa saúde.

4.- Haber incrementado as capacidades físicas relacionadas coa saúde achegandose aos valores normais do medio de referencia, tendo en conta as características individuais.

Evaluamos si:

- Son capaces de desenrolar as suas capacidades por medio do programa persoal que a su vez foi diseñado tendo en conta os resultados da evaluación inicial.
- Son capaces de desenrolalas de forma que os resultados se acerquen como mínimo ós valores medios das persoas da sua idade e sexo.

5. Aplicar normas básicas de hixiene postural e ergonomía en actividades da vida cotiá.

Evaluamos si:

- Teñen a capacidade para aplicar directrices básicas de axuste postural, movemento e adaptación ao contorno en situacións cotiás que preveñan a aparición de lesións e favorezan a realización de movementos eficientes.

6.- Participar e organizar actividades de carácter físico-recreativas, algunhas delas a facer no medio natural, para o emprego do tempo libre, avaliando os recursos dispoñibles no centro e no contorno do mesmo.

-Evaluamos si:

- Son capaces de evaluar os recursos de que dispoñen, ben no centro ou no seu entorno próximo, previamente á sua organización.
- Participan de manera activa e responsable na elaboración e desenvolvemento

das diferentes propostas.

7.- Haber perfeccionado as accións técnico-tácticas correspondentes ao balonman, voleibol e baloncesto, amosando eficaca na resolución de problemas que formula a súa práctica.

Evaluamos si:

- Demostran competencia técnica e táctica en situacións reais de práctica.
-Si teñen capacidade de execución e de toma de decisións en situacións prácticas de xogo real.

8.- Participar e organizar actividades de carácter físico-recreativas, algunhas delas a facer no medio natural, para o emprego do tempo libre, avaliando os recursos dispoñibles no centro e no contorno do mesmo.

-Evaluamos si:

- Son capaces de evaluar os recursos de que dispoñen, ben no centro ou no seu entorno próximo, previamente á sua organización.
- Participan de manera activa e responsable na elaboración e desenvolvemento das diferentes propostas.

9.- Demostrar o coñecemento de diferentes métodos de relaxación para a mellora da saúde física, mental e social, amosando autonomía e unha actitude favorable no seu emprego.

Evaluar si:

- Son capaces de utilizar algunha técnica de relaxación e facelo de forma autónoma.
- As aplican en situacións da sua vida cotiá porque o consideran bo para a sua saude física e mental.

10.- Elaborar, de xeito individual ou colectivo, composicións corporais tendo en conta o ritmo e a expresión co propósito de transmitir unha mensaxe ós demais.

Evaluar si:

- Son capaces de coñecer elementos técnicos do mimo, danza, dramatización ou calquer outra manifestación expresiva (o deixamos aberto para elexir según os gustos do alumnado e o profesorado de cada momento)
- Son capaces de elaborar, de forma individual ou en grupo, unha composición motriz, baseada nos coñecementos adquiridos, expresando con ela unha idea, sentimento, mensaxe,...

13.- Elaborar propostas críticas para a mellora dos servicios que, en materia de educación física, presta a sociedade, buscando unha maior oportunidade de acceso ós mesmos para si e para os seus concidadáns.

Evaluar si:

- Coñecen os servicios que ofrecen entidades públicas ou privadas cercanas destinados ó desenrolo de actividades físico-deportivas.
- Son capaces de analizar dichas ofertas, estudiando posibilidades, ventaxas e inconvintes, etc...
- Son capaces, tras ese análise e o estudio das posibles demandas do seu grupo

de idade, de presentar alternativas e suxerencias para a mellora dos mesmos.

14.- Mostrar unha actitude de esforzo, cooperación, solidariedade e respecto durante a práctica de actividades físicas e deportivas.

15.- Facer un uso axeitado das novas tecnoloxías para o desenvolvemento dos coñecementos relacionados coa área de educación física. Trátase de avaliar o coñecemento das novas tecnoloxías empregadas durante as sesións de educación física, xa sexa como instrumentos de axuda para a valoración das capacidades ou control da carga de esforzo, como para a busca e interpretación de información ou xestión de datos.

16.- Respectar ás normas de funcionamento e organización das clases: hixiene, asistencia, puntualidade, colaboración cos compañeiros e profesores, etc.

8.2.- Mínimos esixibles para a superación do curso.

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA A SUPERACIÓN DO CURSO.

- Avalia-las necesidades de desenvolvemento de cada unha das capacidades físicas como requisito previo a unha planificación do mesmo.
- Realizar un proxecto de actividade física persoal.
- Haber incrementado as capacidades físicas en relación co nivel inicial.
- Organizar e dirixir unha actividade de carácter físico-recreativa para o emprego do tempo libre, avaliando os recursos dispoñibles no centro.
- Haber perfeccionado as accións técnico-tácticas correspondentes ao balonman, voleibol e baloncesto, amosando eficaca na resolución de problemas que formula a súa práctica.
- Elaborar, de xeito individual ou colectivo, composicións corporais baseadas nos elementos técnicos das manifestacións expresivas.
- Utiliza-las técnicas de relaxación amosando autonomía.
- Elaborar propostas críticas para a mellora dos servicios que, en materia de educación física se presta na nosa zona
- Participar nas tarefas e actividades de clase tanto individuais como grupais de forma activa, cunha actitude positiva, de respeto hacia os demais, de forma solidaria e tolerante.
- Coñecer e experimentar diferentes posibilidades que nos ofrece o medio natural para a práctica de actividade física, valorando o seu uso no tempo de lecer, adoptando unha actitude de respeto e medidas de mantenemento e mellora do medio ambiente.

8.3.- Momentos da avaliación.

Ao principio do curso, realizaremos unha avaliación que determine os hábitos, coñecementos e o nivel motriz do alumnado en relación cos contidos fundamentais da

área.

A idea de avaliación continua presidirá o proceso, polo que se establece para cada unidade didáctica:

- Evaluación diagnostica ou inicial: ao comezo da unidade didáctica avaliarase as capacidades e coñecementos previos dos alumnos en relación cos contidos a tratar na mesma**.**
- Avaliación formativa ou orientadora**:** por medio da observación diaria, daremos información ao alumnado do tipo causa-efecto (detallando os motivos dos seus fallos ou lagoas), prescriptiva (dando información relativa a como saír do erro ou proporcionando itinerarios alternativos) e sobre todo, transmitindo ao alumnado aqueles aspectos en relación coas súas posibilidades que poden utilizar para progresar.
- Avaliación sumativa ou informadora: pretenderá comprobar os resultados obtidos en relación cos obxectivos propostos, ten carácter cíclico (pode servirnos como avaliación doutras unidades didácticas similares) e un carácter formativo (servirá para coñecer e corrixir erros).

8.4.- Procedementos e instrumentos de avaliación.

a. <u>Para a observación:</u>

- Rexistro anecdótico, diarios e informes de clase, listas de control e escalas observación.

b. <u>Instrumentos experimentais:</u>

  - Probas escritas, orais; poderán ser abertas, pechadas ou mixtas.
  - Valoración das producións e os exercicios diarios.

- Probas de condición física, habilidades motrices básicas e específicas.

En Educación Física fanse necesarias diferentes técnicas e procedementos adecuados e idóneos aos aspectos motrices que queiramos coñecer.

✓ <u>Para os contidos de tipo conceptual:</u> Probas teóricas e/ou traballos teóricos sobre diversos temas relacionados co currículo.

✓ <u>Para os contidos de tipo procedimental:</u> Observación diaria da participación en clase a través de diarios, informes…, e test de rendemento, distintas probas prácticas valoradas a través de procedementos de verificación e observación.

✓ <u>Contidos de tipo actitudinal:</u> Comprobación dos criterios de avaliación actitudinais de cada unidade didáctica, mediante procedementos de observación; e rexistro de acontecementos sobre o comportamento nas sesións: interese, concentración, nivel de esforzo, respecto e colaboración con colaboración cos compañeiros, utilización correcta do material, indumentaria deportiva adecuada, puntualidade, hábitos hixiénicos…

8.5.- Criterios de cualificación.

Emitirase unha nota media ao final de cada trimestre e a nota de final de curso

que terá en conta as notas parciaís das tres avaliacións. O alumnado con tres faltas de asistencia sin xustificar nun mesmo trimestre suspendrá o mesmo.

O resultado da nota será a suma das cualificacións alcanzada en relación aos aspectos e porcentaxes indicadas. Será unha nota numérica sen decimais; ao que teña 0,5 ó máis décimas poráselle o número enteiro superior).

Os alumnos *exentos de realizar determinados esforzos físicos* por prescrición médica deberán presentar un certificado médico non que se conatate o que poden facer e o que non deben facer. (ver apartado: atención a diversidade).

- ✓ Contidos de tipo conceptual: (10%)

  -Valoraranse os conceptos a partir das probas teóricas, e cos traballos teóricos sobre diversos temas relacionados coa asignatura.

- ✓ Contidos de tipo procedimental e actitudinal: (80%)

  -Test de rendemento e distintas probas prácticas. (20%)
  -Observación diaria da practica físico-deportiva, comprobación dos criterios de avaliación actitudinais concretos da unidade didáctica e do comportamento nas sesións que se valorará en relación aos aspectos xa comentados. (60%).

Os porcentaxes poderán variar en función das unidades didácticas a tratar, logo da información previa ao alumnado.

8.6.- Criterios e mecanismos de recuperación.

En función da parte non superada en cada trimestre exporanse diferentes alternativas de recuperación: (algunhas delas…)

- Nova data para a entrega de traballos e/ou repetición do exame de conceptos.
- Certas prácticas de actividade física nalgúns recreos ou no seu tempo libre para superar aspectos procedimentales e así superar as probas de execución que deberá realizar de novo.
- En relación ás actitudes será necesario unha entrevista persoal co profesor e compromiso en favor dun cambio de actitude que poderá ser mostrado nas seguintes clases.

Todo o alumnado que non supere os mínimos exixibles terá que presentarse á avaliación extraordinaria de setembro. De non conseguir nesta última oportunidade, as aprendizaxes mínimas marcados, a materia quedaralle pendente para o próximo curso.

8.7.- Avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe.

Quen?.

Será avaliado polos profesores do departamento, que utilizarán para a emisión de xuízos o seu propio criterio, pero sempre tendo en conta a evolución dos alumnos.

Que?.

O profesor necesita constatar a eficacia de todo o proceso de ensino aprendizaxe, para iso de deberá:

- Analizar a idoneidade da adecuación dos obxectivos e contidos programados para o alumnado e contexto.
- Comprobar a viabilidade, utilidade e distribución equilibrada dos contidos.
- Verificar a idoneidade da metodoloxía e dos materiais curriculares empregados, a organización e aproveitamento dos recursos do centro.
- Estudar a validez dos criterios de avaliación e cualificación, procedementos e instrumentos utilizados, así como a atención á diversidade.
- Valorar as relacións entre os profesores, entre os alumnos e entre o profesor e o alumnado, así como cos pais, nais ou titores legais.

Cando? e Como?.

Durante todo o curso pódese obter información sobre a avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe. En caso de decidir algunha modificación na programación constataranse nas actas de reunión semanais ou mensuais do departamento e na memoria final do curso. Teranse en conta para a programación do curso seguinte.

Ademais valoraremos a idoneidade das diferentes sesións levadas á práctica. Ao finalizar a sesión farase unha pequena reflexión sobre posibles problemas: idoneidade das actividades (motivantes, enriquecedoras, propician o movemento, ..), facilidade na organización dos alumnos (en grupos, parellas,...), organización e uso adecuado do material, tempo adecuado de práctica, explicacións adecuadas, ... Anotaremos na ficha da sesión os problemas xurdidos e despois, con máis tempo buscaremos solucións.

8.8.- Avaliación de pendentes.

Debemos destacar que o alumnado coa asignatura pendente de cursos anteriores realizará unha proba que demostre que acadan os obxectivos mínimos esixidos. Esta constará de duas partes unha práctica e outra teórica a que se poderá sumar a presentación dun traballo teórico por escrito. No caso de convocatorias parciais, distribuiranse estes contidos de xeito proporcional.